

HAFTAYA FİNANSAL BAKIŞ 13.06.2022

- USD/TL üzerindeki artış baskısı gelire endeksli senet ve makroihtiyati tedbir açıklamalarından sonra bir miktar zayıflasa da ABD enflasyon verilerinin ardından kur tekrar yukarı geldi. Kur bu sabah 17.26 seviyesinde başladı. Yükselişini sürdüren 5 yıllık Türkiye CDS primi dün Cuma günü 800 seviyesini aşarak haftanın sonunda 829 baz puan seviyesine geldi. Bankalara, DTH'a karşılık uzun vadeli tahmin tutma zorunluluğu getirilmesi tahvil faizlerinde belirgin düşüşe yol açarken, 2 yıllık gösterge tahvil faizi %24.24 seviyesine geriledi.

- Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı, Nisan'da önceki aya göre 0.1 puan artarak %11.3 oldu. Mart değeri %11.5'den %11.2'ye revize edildiğinden, son değer geçen ayki açıklamadan düşük geldi. Kısa dönemli dalgalanmalar haricinde, işsizlik oranı geçen yılın ikinci yarısından beri yatay bir eğilim sergiliyor. İşgücüne katılım oranı da Nisan ayında 0.7 yüzde puan artarak %53.1'e geldi. Çalışan sayısının çalışma çağındaki nüfustaki payını gösteren istihdam oranı ise %46.5'den %47.1'e yükseldi. İşgücüne katılım ve istihdam oranları, pandemi başlangıcındaki sert düşüşün ardından uzun süre artış eğilimi sergiledikten sonra, son aylarda duraksamıştı. Verilerde oynaklık yüksek olmakla birlikte, Nisan'daki hızlı artış işgücü piyasasında yeniden canlanmaya işaret ediyor olabilir. Nisan-Mayıs aylarında özellikle hizmet ve perakende ticaret sektörlerinde güven endeksleri yükselmisti. Bu, turizmde göstergelerinki iyileşme ve kredi büyümesinin işaret ettiği iç talepteki güçlenme ile uyumlu bir gelişmeydi. İstihdamın sektörel dağılımı aylık olarak açıklanmıyor, fakat Nisan ayındaki 408 bin kişilik istihdam artışının bu sektörlerle ilgili olduğu düşünüyor

Bilindiği gibi, 2021 yılında veri setine geniş tanımlı işsizlik göstergeleri eklenmişti. Eksik istihdam, işbaşında olduğu halde istediği sürenin altında çalışmak zorunda kalan kişilerden oluşmaktadır. Bu gösterge eksik zamanlı çalışan ve ücretsiz izne ayrılanları kapsamaktadır. Potansiyel işgücü, aktif olarak iş aramadığı için işgücünün dışında kabul edilen fakat iş bulursa çalışabilecek durumda olan kişilerden oluşmaktadır. Bu iki grup ile istihdam ve işgücü grupları arasında piyasa koşullarına göre geçiş olmaktadır. Atıl işgücü, dar tanımlı işsizlere ek olarak, eksik istihdamı ve potansiyel işgücünü de dikkate alan en geniş tanımlı işsizlik göstergesidir. Nisan ayında dar tanımlı işsiz sayısı, işgücüne yeni katılanların sayısı istihdam artışından yüksek olduğundan arttı. Potansiyel işgücü sayısı fazla değişmezken, eksik istihdamdaki kişi sayısı önceki aya göre azaldı.

Grafik 1: İşgücüne katılım ve istihdam oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: İşsizlik ve atıl işgücü oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Bu sonuçlarla, atıl işgücü oranı (Mart değeri %22.1'den %22.4'e revize edildikten sonra) Nisan ayında %21.7'ye düştü. Ocak 2021'de %29.5'e kadar çıkan bu oran 2021'in ilk yarısında düştükten sonra, son dönemde büyük bir değişim sergilememiştir.

- Nisan ayı ödemeler dengesi bugün saat 10.00'da açıklanacak. Cari işlemler açığının yıllık bazda 1.5 milyar dolar artarak 3 milyar dolar olacağını tahmin ediyoruz. Mayıs ayı öncü ticaret verileri, cari açığın ertesi ay da 3.5 milyar dolardan fazla genişleyerek 7 milyar dolar dolaylarında olacağına işaret ediyor. Bu durumda Mart ayında 24.2 milyar dolar olan 12 ay birikimli cari açık, Mayıs sonunda 29.3 milyar dolar seviyelerine gelecek. Birikimli cari açıktaki genişlemenin kısa vadede sürmesi bekleniyor. Enerji fiyatlarının normalleşmesi, turizmdeki toparlanmanın sürmesi ve yurtiçi ekonomik aktivitenin yavaşlaması varsayımıyla, cari dengedeki bozulmanın yılın sonlarından itibaren tersine dönmeye başlayacağı düşünülüyor. Sonuç olarak, 2022 yılı cari işlemler açığını 35 milyar dolar (GSYH'nin %4.5'i) olarak tahmin ediyor.

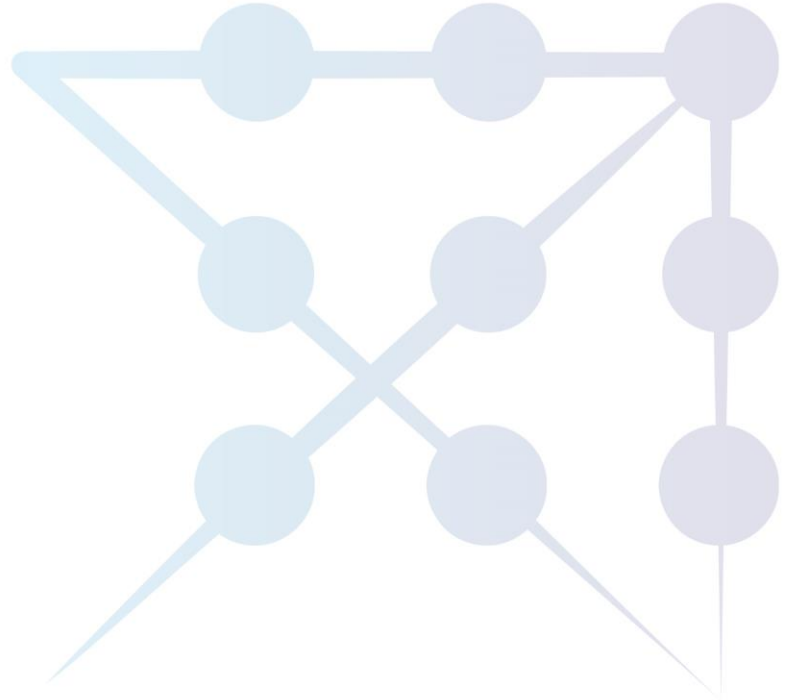
- Nisan ayı sanayi üretimi ve perakende satış hacim endeksleri de bugün saat 10.00'da açıklanacak. Sanayi üretim endeksinin aylık bazda %1 azalmasını, yıllık büyüme oranının ise %9.6'dan %9'a gerilemesi bekleniyor. Sanayi üretiminin öncü göstergelerinden PMI Nisan'da 49.2 ile 50 eşliğinin altında kalırken, kapasite kullanım oranı yatay seyretmiş ve reel sektör güven endeksi bir miktar gerilemişti. Kapasite kullanımı dışındaki göstergeler Mayıs ayında

sanayi üretimi büyümesinin yavaşlamayı sürdürdüğüne işaret ediyor. Sanayi dışında ise, hizmet ve perakende ticaret güven endeksleri Nisan-Mayıs aylarında artmıştı. Bu doğrultuda ilk çeyrekte zayıflayan perakende satış hacminde toparlanma olabilir.

- Bu hafta yurtiçinde ayrıca Mayıs ayı konut satışları ve merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmeleri (Çarşamba) ile Nisan ayı konut fiyat endeksi (Perşembe) açıklanacak. Geçen hafta açıklanan nakit bütçe gerçekleştirmeleri vergi gelirleri kaynaklı olarak bütçe açığında belirgin daralmaya işaret etmişti. Detayları merkezi yönetim bütçe verilerinde görebileceğiz.

- Bu hafta küresel piyasalarda Fed faiz kararı (Çarşamba) önce çıkıyor. Politika faizi Mart ve Mayıs aylarında toplam 75 baz puan artırımla %0.75-1.00 aralığına yükseltilmişti. Fed'in son mesajları faiz artırımlarının 50 baz puanlık adımlarla süreceğine işaret ediyor.

- ABD'de TÜFE Mayıs ayında %1 ile %0.7 olan piyasa beklentisinden yüksek oranda arttı. Yıllık enflasyon %8.3'ten %8.6'ya yükseldi. Enflasyondaki yükseliş Fed'in öngörülenden daha hızlı faiz artırımını yapması ihtimalini güçlendirirken, küresel piyasalarda risk iştahı zayıfladı. ABD'de S&P 500 endeksi Cuma günü %2.9 oranında azaldı. Oynaklık göstergesi VIX endeksi yatay 26.1'den 27.8'e yükseldi. 10 yıllık ABD tahvil faizi %3.19 seviyelerine çıktı. Dolardaki güçlenmeyle birlikte gerileyen EUR/USD bu sabah 1.05 seviyesinin altına kadar geldi. Brent petrol fiyatı 122 dolardan 120 dolar seviyelerine indi. Ons altın fiyatı 1845 dolardan 1860 dolar seviyelerine çıktı. Asya-Pasifik bölgesi hisse senedi endeksleri de risk iştahındaki zayıflama ile birlikte bugün geriledi.

Haftalık Veri Gündemi

Tarih	Ülke	Gösterge	Dönem	QNB FB Beklentisi	Piyasa Beklentisi	Önceki
13 Haz	Türkiye	Cari işlemler dengesi (milyar USD)	Nis	-3.0	-2.9	-5.6
	Türkiye	Sanayi üretimi- yıllık (MTEA, %)	Nis	9.0	8.0	9.6
14 Haz	ABD	ÜFE - yıllık (%)	May			11.0
	ABD	ÜFE - aylık (%)	May		0.8	0.5
	ABD	Çekirdek ÜFE - yıllık (%)	May			8.8
	ABD	Çekirdek ÜFE - aylık (%)	May		0.6	0.4
15 Haz	Türkiye	MY bütçe dengesi (milyar TL)	May			-50.2
	Euro Bölgesi	Sanayi üretimi - aylık (%)	Nis		0.5	-1.8
	Euro Bölgesi	Sanayi üretimi - yıllık (%)	Nis		-1.1	-0.8
	Euro Bölgesi	ECB rezerv varlıklar (milyar EUR)	May			1.1
	ABD	NY Fed imalat endeksi	Haz			-11.6
	ABD	İthalat fiyatları (%)	May		1.1	0.0
	ABD	Perakende satışlar - aylık (%)	May		0.2	0.9
	ABD	Perakende satışlar (oto hariç) - aylık (%)	May		0.8	0.6
	ABD	Stok değişimleri (%)	Nis			2.0
	ABD	Konut fiyat endeksi	Haz			69.0
	ABD	Fed politika faizi			1.25-1.50	0.75-1.00
16 Haz	ABD	Bina ruhsatları (milyon)	May			1.8
	ABD	Konut başlangıçları (milyon)	May		1.7	1.7
	ABD	Haftalık işsizlik maaşı başvurusu (bin)	Haftalık			229.0
	ABD	Philadelphia Fed güven endeksi	Haz			2.6
17 Haz	Türkiye	Enflasyon beklentisi - yılsonu (%)	Haz			57.9
	Euro Bölgesi	TÜFE - aylık (%)	May		0.8	0.6
	Euro Bölgesi	TÜFE - yıllık (%)	May		8.1	8.1
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE - aylık (%)	May		0.5	0.5
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE - yıllık (%)	May		3.8	3.8
	ABD	Sanayi üretimi - aylık (%)	May		0.8	1.1
	ABD	Kapasite kullanım oranı (%)	May		79.2	79.0

Kaynak: Reuters

